

**De Ivre Sistendi, Et Manvum Iniectione, Qvam Vvlg
Arrestationem Vocant, Svccincta Explicatio**

Peck, Pierre

Antverpiæ, 1589

Debitor an possit pro exensis carceris à Commentariensi retineri. Caput
50.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63495)

De Jure Sistendi.

iuste carceratus, vel quia non potuisset
modè mittere procuratorem, & alius Iudex
sciens citaret eum, tunc processus esset ipso-
re nullus, l. 2. & ibi Bal. C. ex quib. caus. mal.
Sin autem Iudex ignorat, tunc processus no-
est ipso iure nullus, sed aduersus eum restitu-
tio conceditur, d. l. 2. & Doc. ad l. quæsitum, ff.
de re iudic.

Debitorem an possit Commenta-
riensis pro expensis retinere, & re-
laxationem eiusdem impedire.

Caput 50.

ARGUMENTA.

- Retentionis vsus in iure est necessarius.* nu. 1.
Presumitur quod Commentariensis aluit captiuum.
numero 2.
*Actus in dubio presumitur ab eo gestus, qui eum ge-
rere debuit.* nu. 3.
*Ordinarium auxilium quam diu superest ad extra-
ordinarium & subsidiarium non est recurrendum.*
numero 4.
Plus cautionis est in rem quàm in personam. nu. 5.
Actio est inanis quam excludit inopia debitoris. nu. 6.
Locupletior factus quis dicatur. nu. 7.
*Actio quando datur alius quàm iis cum quibus actio
fuit.* nu. 8.
Plura remedia quis habere potest. nu. 9.
*Retentio an habeat locum quando obligatio est in-
la aut inualida.* nu. 10.

RETENTIONIS vsus frequēs ac ne-
cessarius est in iure, vt qui in rem aliena
quid im-

sumatur vixisse de vento. l. fin. C. de alimentis
 pupil. præstan. sicut pupillus præsumitur ali-
 mentatus à tutore, nisi probet se aliunde ali-
 menta consecutum, vt ibi ait Imp. Alex. & si-
 cut creditor præsumitur equum pignori dari
 suis expensis aluisse, ex quo reperitur nutritus,
 nisi contrarium doceatur, Alciat. d. c. 50. Bart.
 Alex. Imol. Castren. Iason, Zasius, & alij ad l.
 cum seruus. ff. de verb. oblig. Ita quoq; Appa-
 ritor præsumitur debitori arrestato expensas
 omnes subministrasse, si non aliunde de con-
 trario appareat; cum sit in illius domo, aut cu-
 stodia, & onus atque officium subministrandi
 3 alimenta ei incumbat; Ideoque succedit, & re-
 ferri potest vulgatum illud axioma, Quod ac-
 tus in dubio præsumitur ab eo gestus, qui eū
 gerere debuit. Bal. conf. 378. num. 2. lib. 6. Bar.
 ad l. 2. C. arbitr. tutel. Barb. conf. 15. nu. 6. lib.
 2. Paris. conf. 72. num. 34. lib. 2. Quæ alimen-
 ta cum in vtilitatem ipsius sint conuersa, vi-
 detur quod pro iisdem retineri possit. Porro
 autem alia hoc loco instituenda est cogitatio.
 Superius enim ostēdi, Apparitorem aduersus
 creditorem qui arrestum postulauit, actionē
 pro impensis intendere posse, adeo vt ad sub-
 fidarium hoc retentionis auxilium, quando
 4 remedium ordinarium superest, recurrere nō
 liceat. l. 4. ff. de dam. infect. d. l. Paulus. & l. si in
 area. ff. de cōdict. indeb. Atqui dices vtilius ē
 5 se rei incumbere, quā in personam credito-
 ris agere. l. plus cautionis. ff. de reg. iur. nihilq;
 obstare, quominus Apparitor vtrumque, cre-
 dito-

ditorem scilicet, cuius mandato arrestauit, atque inclusit, & debitorem cui expensas subministravit, obligatum habeat; Respondeo, quod si creditor diues est, debitor verò inops, minime dici potest, plus emolumenti esse in retentione eius quam in personali actione aduersus eundem creditorem. Econtrà verò si creditor egeat, inanisque sit actio, quam inopia ipsius excludat, debitor autem diues sit & locuples, quod nonnunquam accidit, quantumvis res ista dubitatione non careat, propterea quod sibi imputare posset Apparitor, qui cautione aut fideiussione ab initio sibi non prospexerit, nihilque cum debitore, quem certè inuitum abduxit & arrestauit, egit vel contraxit; tamè existimo in subsidium dictum debitorem pro impensis retineri posse, ea scilicet ratione, quod ex his nutritus & alitus sit, debuissetque etiam si domi fuisset, tantum aut amplius expendisse. Antiquissima enim est iuris regula neminem cum alterius iactura fieri debere locupletiores. l. nam hoc natura. ff. de cond. indeb. l. iure natura. ff. de reg. iur. Dicitur autem locupletior factus qui suo pepercit. glo. in l. ex diuerso. circa medium, & ibi Doct. ff. de rei ven. Quod si quis hanc naturæ legem contemnere velit, aduersus eum iure nostro prouidetur, & lex non solum retentionem & exceptionem, verum etiam actionem in ipsum concedit, licet cum eo contractum vel actum non fuerit. l. si me & Titium. ff. si cert. petat. Nam si temeam sine causa habeas, quamuis nullum negocium

271
 gocium tecum gesserim, mihi cōdictione te-
 neris, siue certi, siue indebiti, siue condictione
 sine causa. l. seruus quem. ff. de actio. empt. l. si
 concubina. §. non solum. ff. rerum amotar.
 penult. ff. de condict. indeb. l. j. ff. de condict.
 sine caus. Sed & alij, etiam nobile Iudicis offi-
 cium competere posse illis casibus aiunt, si a-
 liter succurri nequeat: quæ sententia vera est.
 Host. & Io. Andri. ad c. bonæ. de appell. quia ad
 Iudicis officium pertinet, ne quis iniquum lu-
 crum aut damnum sentiat, l. illicitas, versic. j.
 ff. de offi. Præsid. Nec refert quod quandoque
 aliter prouideri potuerit, satis enim est, quod
 in præsentia cum agitur, aliter non sit proui-
 sum. l. si. §. j. & ibi Bartol. ff. de condict. indeb.
 Alciat. ad d. l. si me. nu. 8. Vnde si negotiorum
 gestor à debitore meo exegerit, egoque ratam
 solutionem habere noluerim, eam tamen pe-
 cuniam condicere deinde potero, si aduersus
 debitorem mihi consultum aliter non sit, vt
 Castrenf. & Alexan. censuerunt ad l. dispensa-
 torem. in fi. ff. de solut. & ad l. cum fundus. §.
 si. ff. si cert. petat. Neque remedium quod for-
 tassis habuit Apparitor aduersus creditorem
 arrestantem, postea vel facultatibus lapsus,
 vel fugitium factum, si illud nunc non ha-
 bet d. l. si me. æquitatem impedit; sicut nec im-
 pediretur quando inefficacem actionē habe-
 ret. l. 2. ff. de institu. actio. Loriot. ad d. l. si me.
 nu. 4. neq; etiam mouet quod dici posset cul-
 pam imputari Apparitori, qui cautione sibi
 ante non prospexit: nam si tempore arresti fa-
 ctio-

Et creditor adhuc diues erat, credere ei po-
 ruit; si verò non erat diues, ex Scauola respo-
 so constat, quod cum de in rem versione agi-
 tur, promissio & obligatio vnius non impedit
 actionem aduersus eum, in rem cuius conuer-
 sum fuit. l. penult. ff. de in rem vers. saltem in
 subsidium. Quod si verò vterque diues ac sol-
 uendo est, creditor scilicet & debitor, ita vt a-
 liter Apparitori succursum sit, quam per retē-
 tionem, vtpote quod creditorem, cuius man-
 dato debitorem arrestauit, conuenire possit,
 neque nunc conuenire ipsum posse desierit,
 æquius est vt debitor relaxetur, arg. eorū qua
 not. Alciat. & Loricus ad d. l. si me. Cæterum
 quod de retinendo debitore dixi ita accipi ve-
 lim, si ob legitimam causam arrestatus fuit.
 Nam & Guido Pape quæst. 448. in grauiori-
 bus terminis ex Iacobo Aretino respondit, q
 carceratus per sententiam Iudicis absolutus, a
 Commentariensi pro salario & expensis de
 iure retineri non potest; cum in simili, si obli-
 gatio hypothecaria aut pignoratitia non va-
 let, nullus est locus retentioni, l. cum vitiosè.
 de pignor. Bar. ad l. j. eod. tit. Anto. Negusant.
 in tractat. de pignorib. in j. membr. 3. part. nu.
 17. versic. quarto quæritur. Nihilominus ta-
 mē consuetudine multis in locis recepta, cō-
 trarium sæpe obseruari Guido monet; fortè
 quod iniquum foret Apparitorem conuicere
 in hanc difficultatem vt ipse de iustitia, aut
 iniquitate arresti disquirat, & semper cautio-
 nem à creditore exigat, vel periculum insol-
 uentia

uentia ipsius sustineat, & quod huiusmodi
expensæ ritè vel perperam factæ, in rem eius
debitoris nihilominus conuersæ reperiantur.
Quæ cōsuetudo, suam quidem rationem ha-
bet, sed dura est.

De modo & ratione expensarum quas
in debite arrestatus facere, atque ab ar-
restante repetere potest. Cap. 51.

ARGVMENTA.

Qualitas, & condicio, arrestati consideranda est in
taxandis expensis quas in victu fecit. nu. 1.

Rusticorum condicio & status non est, ut equites ad
iudicium veniant. nu. 2.

Testes producens, tenetur eis providere de expensis
tineris, secundum iudicis moderationem. nu. 3.

Expensæ an sint testibus deducendæ quas domi fecis-
sent remissis. nu. 4.

FREQUENTER etiam accidit, & ut
plurimum in hominibus admodum per-
tinacibus, ut nō solum in arrestatione potius
manere, quā præstita cautione relaxari ma-
lint, verū etiam ut libera voce iactitent, se
sumptu arrestari procurantis, illic mansuros
esse, delicate quidem & opipare victitantes,
& hoc modo (vti ipsi arbitrātur) aduersarium
vexantes. Sed falluntur grauitur; Nam cum
de taxandis expensis agitur, qualitas & con-
dicio illius qui eas expensas fecit consideran-
da est; sic ut cōsuetudo illius seruari debeat;
ut si rusticus sit vilior victus ei sufficiat, si no-
bilis aut in dignitate constitutus lautior per-
mittatur, ut est elegans dictum gl. & aliorum,
ad l.